

ПРЕЛАЗАК СА ПРОСТОГ НА ДВОЈНО КЊИГОВОДСТВО

У ову сврху би прво требало да се уради детаљан попис робе, обавеза и потраживања, и новчаних средстава.

Попис робе потребно је урадити по набавним и продајним ценама.

За предузетнике који се налазе у систему ПДВ-а је врло битно да израчунају и обрачунају ПДВ који је садржан у залихама робе закључно са 31.12.2018. године, јер ће се та количина узимати као основица за почетак вођење књига у систему двојног књиговодства. Подаци који су потребни за ова књижења налазе се у колонама ПК-1 књиге: колона 14 ПК-1 = конто 1349 (разлика у цени) у двојном књиговодству, колона 15 ПК-1 књиге = конто 1344 (укалкулисани ПДВ) у двојном књиговодству и колона 16 = 1340 (роба по продајној вредности) у двојном књиговодству.

Стања ових колона се узимају као вредности на почетку новог књиговодственог периода.

Такође, потребно је утврдити стање новчаних средстава како на динарским рачунима, тако и на девизним рачунима. У случају динарских средстава то је конто 2410, а у случају девизних средстава, то је конто 2440. Оба ова стања представљају укупна новчана средства на дан 31.12.2018.

Приликом преласка на двојно књиговодство, такође ће морати да се изврши и попис обавеза. Ово подразумева утврђивање дуга према сваком добављачу појединачно (у тренутку вршења пописа обавеза), као и утврђивање неплаћених пореза, доприноса, нето зарада радника, и осталих обавеза. Укратко, сва дуговања фирме на дан вршења пописа обавеза морају бити прецизно забележена.

То, наравно, значи да сва дуговања према фирми, такође морају бити забележена. У ово спадају: појединачна дуговања купаца, уплаћене а невраћене позајмице, потраживања од Пореске управе за субвенције, потраживања за нерезуирања боловања, и слично.

За крај, потребно је урадити попис свих основних средстава и опреме, и то прибавити податке о набавној, отписаној и садашњој вредности истих. Евиденција о основним средствима и ситном инвентару из пословне књиге ПК-2 и обрачун амортизације за 2018. годину. би послужила за утврђивање почетног стања овог сегмента имовине.

Билансна равнотежа између активе и пасиве успоставља се преко рачуна класе 3 (за стандардни случај да је актива већа од пасиве). Од укупне активе (збир стања на рачунима класе 0,1 и 2) одузима се укупна пасива (збир рачуна класе 4 и „нераспоређен вишак прихода из ранијих година“-конто 3400) и та разлика представља капитал који се књижи на рачуну 3090 – остали капитал.

У случају да је пасива већа од активе, билансна равнотежа се успоставља преко „губитка ранијих година“ (конто 3500).

Предузетници који на дан 31.12.2018. имају пописане залихе недовршене производње и готових производа треба да воде класу 9. Употребом рачуна 900, ове залихе се преузимају на рачуне група 95 и 96 по цени коштања. Истовремено, за исти износ треба да се изврше књижења у финансијском књиговодству на терет рачуна група 11 и 12.

Просто VS двојно књиговодство

Књиговодство представља систематично евидентирање свих финансијских промена и трансакција, које се односе на пословање. Те промене се односе на продају и куповину роба/услуга, приходе и расходе које фирма остварује, односно на промене висине и/или структуре имовине и капитала. Књиговодство подразумева и сумирање, анализирање и извештавање о прокњиженим променама, према државним и пореским органима.

Просто књиговодство је врста књиговодства у коме се законски тражи евидентирање само једног ограниченог сета финансијских промена, док систем двојног књиговодства представља свеобухватно евидентирање свих финансијских промена и пословних догађаја.

За сваку од тих промена треба имати књиговодствени, тј рачуноводствени документ у писаном или електронском облику, који садржи све податке

потребне за књижење. Из овога произилази додатна обавеза правовременог/брзог прибављања докумената, као и савесног чувања докумената попут улазних и излазних рачуна, признанице, отпремнице, доставнице, разна решења, одлуке, уговори, налози.

Двојно књиговодство представља целовит систем књиговодствене евиденције.

Једноставан пример: у систему простог књиговодства се књиже само дневне укупне промене стања по пословним рачунима (укупне дневне уплате и исплате), а у систему двојног књиговодства се књижи свака појединачна уплата и исплата током дана.

Књиговодствене евиденције, обавезе прикупљања и слања књиговодствене документације књиговодственим агенцијама, у ова два система се такође разликују.

Код двојног књиговодства, део књиговодствених евиденција се разликује (успоставља се тзв главна књига). Отварање тих евиденција, њихово вођење и књижење промена је на страни књиговодствених сервиса које предузетник користи. Неке евиденције које је предузетник до сада водио неће бити мењане, нпр. евиденције пазара са спецификацијом (картице, чекови, вирман, готовина).

Међутим, постојећа рутина и ниво административног посла ће се повећати у вези са роковима за доставу књиговодствене документације за књижење (примљени рачуни, табеле пазара), јер су они краћи и стриктнији у систему двојног књиговодства.

Двојно књиговодство подразумева и нову обавезу да се завршни финансијски извештаји подносе Агенцији за привредне регистре.

И код простог и код двојног књиговодства, постоји обавеза да предузетници морају уредити начин вођења књига неким својим општим актом (правилником, одлуком). Међутим, велики број предузетника који воде књиге у систему простог књиговодства такву врсту интерних аката нема. У систему двојног књиговодства, разна интерна акта попут општег акта предузетника који води књиге по систему двојног књиговодства (ПРАВИЛНИК О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА), интерног правилника у вези са чувањем

рачуноводствених исправа, евиденција и финансијских извештаја, општег акт о чувању рачуноводствене документације, лицима одговорним за чување и пословним просторијама у којима ће се чувати – добијају на пуном значају.

Најочигледнија последица увођења двојног књиговодства, која ће утицати на досадашњу пословну праксу, је успостављање **потпуне транспарентности прихода и расхода**, значајно смањење маневарског простора у вези обрачуна добити. Двојно књиговодство намеће обавезу веома одговорног и озбиљног финансијског пословања.

Увођење потпуне транспарентности пословања, може се сматрати и основним мотивом законодавца приликом доношења овог решења.

Предности

Двојно књиговодство има и бројне предности, које посебно долазе до изражаја када се ради о предузетницима са већим обимом посла, већим приходима и бројнијим добављачима. Уколико се води двојно књиговодство, управо зато што се књижи свака и најмања промена, много је лакше имати аналитички приказ прихода од неке конкретне услуге или трошкова који настају плаћањима према неком конкретном добављачу. Могуће је у сваком тренутку знати колики је обим пословања са неким добављачем или колико дугује неки купац, што је од важности за управљање финансијама.

Практичне импликације вођења књига у систему двојног књиговодства

Обим административног посла на страни предузетника увећава се умерено, а на страни књиговодствених агенција, обим посла се повећава – знатно.

Повећане обавезе на страни предузетника односе се првенствено на ажурност прикупљања документације и обим комуникације са књиговодственом агенцијом.

Повећање обима посла на страни књиговодствене агенције односи се првенствено на повећање обима књижења, услед обавезе да се евидентира свака финансијска промена.

У случају мањих предузетника тај обим ће се сигурно дуплирати, а у случају предузетника са већим приходима, повећање обима посла на страни књиговође може бити пет до десет пута.

Постоји и друга опција, коју може да размотри велики број предузетника који за њу по основу врсте делатности којом се баве испуњавају услове, а то је повратак у паушални систем опорезивања. Услов да предузетници књигаши реализују ову опцију је и обим прихода мањи од 6 милиона динара на годишњем нивоу. Временски рок за изјашњавање и покретање ове опције је до 30. новембра овде године. Уколико се ова опција искористи, ниво издатака оснивача за порезе и доприносе према држави могуће је да ће се повећати, али ће бити избегнуто повећање административног посла што би могло довести до потребе да се запосли нови радник.

Док повећање пореског давања оснивача, преласком са књига на паушал може да нарасте, на пример, са 1500 на 3500 евра годишње, трошак за новозапосленог по основу ових наметнутих тзв. „преткњиговођствених послова“ био би бар око 4800 евра годишње плус повећање накнаде самој књиговођственој агенцији због повећаног обима посла.